

ΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΞΕΝΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ
ΚΑΡΔΙΝΑΛΙΟΥ AGOSTINO BEA

ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΕΡΡ. ΣΚΑΣΣΗ *

Μετά βαθείας λύπης ἀγγέλλω τὸν θάνατον τοῦ Καρδινάλιου Αὐγουστίνου Bea, Ξένου Ἑταίρου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἐπισυμβάντα τὴν 17^{ην} Νοεμβρίου 1968.

Ὁ Αὐγουστῖνος Bea ἐγεννήθη τὴν 28^{ην} Μαΐου τοῦ 1881 εἰς Riedboringen (Baden) τῆς Γερμανίας. Μετὰ τὸ πέρασ τῶν ἐγκυκλίων σπουδῶν (1888-1900) ἐφοίτησεν ἐπὶ διετίαν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Freiburg i. B. (1900-1902), ἀλλὰ διακόψας τὰς ἐκεῖ σπουδὰς του εἰσῆλθεν εἰς τὸ Τάγμα τῶν Ἰησουϊτῶν (1902). Ἀποῦ διήνυσεν ἐκεῖ ἐπὶ δεκαετίαν τὸν κύκλον τῶν φιλοσοφικῶν, παιδαγωγικῶν καὶ θεολογικῶν σπουδῶν (1902-1912), χειροτονήθη ἱερεὺς εἰς Valkenburg τῆς Ὁλλανδίας (1912) καὶ ὀλίγους μῆνας ἔπειτα ἀνεκηρύχθη διδάκτωρ τῆς θεολογίας (1913). Αἱ Ἀρχαὶ τοῦ Τάγματος καὶ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐνεπιστεύθησαν εἰς αὐτὸν ὑπευθύνους θέσεις, τὰς ὁποίας οὗτος πάντοτε ἔφερεν εἰς αἴσιον πέρασ. Ἐγένετο ἡγούμενος τῆς μονῆς τῶν Ἰησουϊτῶν εἰς Aachen (1914-1917), καθηγητὴς τῆς Π. Διαθήκης εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῶν Ἰησουϊτῶν εἰς Valkenburg (1917-1921), ἑπαρχος τοῦ Τάγματος διὰ τὴν περιοχὴν τῆς Νοτίου Γερμανίας (1921-1924), καθηγητὴς τῆς βιβλικῆς θεολογίας εἰς τὸ Γρηγοριανὸν Πανεπιστήμιον τῆς Ρώμης (1924-1928) καὶ τέλος καθηγητὴς εἰς τὸ «Βιβλικὸν Ἰντιτοῦτον» τῆς Ρώμης (1924-1959), τὸ ἀνώτατον ἴδρυμα βιβλικῶν μελετῶν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ὁποίου διετέλεσε καὶ Πρύτανης ἐπὶ 19 ἔτη (1940-1959), διευθύνων ταυτοχρόνως καὶ τὸ περιοδικὸν «Biblica». Ἐν αὐτῷ ἐδίδαξεν ἐρμηνευτικὴν, εἰσαγωγὴν καὶ ἐρμηνείαν τῆς Π. Α., ὥς καὶ γεωγραφίαν καὶ ἀρχαιολογίαν τῆς Παλαιστίνης.

Ὑπῆρξε θεολόγος εὐρυτάτου πνεύματος, εἰσήγαγε τὴν μέθοδον τῶν «φιλολογικῶν εἰδῶν» εἰς τὴν μελέτην τῆς Π. Α. καί, τῇ βοηθείᾳ τῶν ἄλλων μελῶν τοῦ Ἰδρύματος, ἤνοιξε νέας ὁδοὺς εἰς τὴν βιβλικὴν ἔρευναν, αἱ ὁποῖαι σπινέβαλον εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῶν βιβλικῶν μελετῶν. Μεταξὺ ἄλλων συνειργάσθη εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ὑπὸ τοῦ Πάπα Πίου XII ἐκδοθείσης περὶ Ἀγίας Γραφῆς ἐγκυκλίου *Divino afflante spiritu* (1943), συνέταξεν, ἐντὸς 5 μηνῶν, βοηθείᾳ καὶ ἄλλων 5 μελῶν, τὴν νέαν λατινικὴν μετάφρασιν τοῦ Ψαλτηρίου (1945), ὅπερ εἰσῆχθη ἐπι-

* Συνεδρία τῆς 28ης Νοεμβρίου 1968.

σήμως εἰς λειτουργικὴν χρῆσιν. Ἐδημοσίευσε καὶ πολλὰ ἐπιστημονικὰ περὶ τὴν Π. Δ. συγγράμματα καὶ 200 περίπου ἄρθρα εἰς τὰ εἰδικὰ λεξικά καὶ περιοδικὰ τῆς βιβλικῆς ἐπιστήμης. Πλεῖστα τῶν ἔργων του μετεφράσθησαν εἰς τὰς κυριωτέρας εὐρωπαϊκὰς γλώσσας (ἀπὸ τοῦ 1928 - 1964).

Ὁ ἐκλιπὼν ἐν θαυμαστῇ ἀκμῇ ἐχρημάτισε Πρόεδρος τῆς παρὰ τῇ Ἀγίᾳ Ἐδρᾷ Γραμματείας ἐπὶ τῆς προωθήσεως τῆς ἐνότητος τῶν χριστιανῶν, ἐτιμήθη διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν του δρᾶσιν ὑπὸ πλείστων Πανεπιστημίων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Ἀκαδημίας, ἧς ἐξελέγη Ἐνὸς Ἑταῖρος (1965 - 1968).

Ὁ Bea ἐξελέγη ὑπὸ τοῦ Πάπα Ἰωάννου ΚΓ' Καρδινάλιος (14 Δεκ. 1959), καὶ ὡς πρῶτος Πρόεδρος τῆς Γραμματείας, ὡς εἶπα, ἀνέλαβε τὴν φιλοξενίαν καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν εἰς τὴν Σύνοδον ὀρθοδόξων, διαμαρτυρομένων καὶ ἄλλων παρατηρητῶν, συνέταξε τὸ «Διάταγμα περὶ Οἰκουμενισμοῦ», τὴν «Δήλωσιν περὶ θρησκευτικῆς ἐλευθερίας» καὶ τὴν «Δήλωσιν περὶ τῶν σχέσεων τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῶν μὴ Χριστιανικῶν θρησκειῶν», ὡς ἐπίσης τὴν τελικὴν ἐπεξεργασίαν τῆς «Δογματικῆς διατάξεως περὶ θείας Ἀποκαλύψεως».

Ἡ δραστηριότης τοῦ καρδιν. Bea εἰς τὴν Σύνοδον καὶ τὴν Οἰκουμενικὴν κίνησιν ὑπῆρξε σημαντικωτάτη, συντελέσασα εἰς τὴν δημιουργίαν ἐντὸς τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ρεύματος ὑπὲρ τῆς προσεγγίσεως τῶν Ἐκκλησιῶν. Διωργάνωσεν ἀπὸ καθολικῆς πλευρᾶς τὴν συνάντησιν τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου Α' μετὰ τοῦ Πάπα Παύλου VI εἰς Ἱεροσόλυμα (1964), παρέδωκεν αὐτοπροσώπως τὴν σεπτὴν Κάραν τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέα εἰς τὴν Μητρόπολιν τῶν Πατρῶν (1964), ἐπεσκέφθη ἐπισήμως τὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν προσευχηθεὶς εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀγίας Σοφίας (1965) καὶ ἀνέπτυξε λίαν φιλικὰς σχέσεις μεθ' ὅλων τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, ἰδίᾳ δὲ μετὰ τῶν ἰθυνόντων παραγόντων τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν» ἐδρεύοντος ἐν Γενεύῃ (1965).

Ἰδοὺ τὸ ἔργον καὶ ἡ προσωπικότης τοῦ Ἀγγουστίνου Bea.

Παρακαλῶ εἰς μνήμην αὐτοῦ νὰ τηρήσωμεν ἐνὸς λεπτοῦ σιγῇ.

Μετὰ τὸν κ. Πρόεδρον λαβὼν τὸν λόγον ὁ κ. Παναγ. Μπρατσιώτης εἶπε τὰ ἑξῆς :

Εἰς ὅσα ἐμπεριστατωμένα περὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐκλιπόντος Καρδινάλιου Ἀγγουστίνου Bea εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος ἐπιθυμῶ νὰ προσθέσω ὀλίγα τινά, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ τὸν γνωρίζω ἀπὸ μακροῦ καὶ διὰ πρὸ τοῦ β' παγκοσμίου πολέμου διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν συγγραφεῶν ἡμῶν ἀσχο-

λουμένων περὶ τὴν ἐπιστήμην τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀπὸ δὲ τοῦ θέρους τοῦ 1951 καὶ διὰ προσωπικῆς μου ἐπισκέψεως εἰς τὸ ἐν Ρώμῃ περιήγημον Παπικὸν Βιβλικὸν Ἰνστιτούτον, τὸ ὁποῖον ἐπὶ μακρὸν λίαν καρποφόρως διηύθυνεν, ὁπότε εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μὲ ὁδηγήσῃ προσωπικῶς εἰς ὅλα τὰ ἐπιστημονικὰ διαμερίσματα αὐτοῦ καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν πλουσιωτάτην βιβλιοθήκην των. Ἡ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ ἀνδρὸς τούτου ἀπώλεια ἦτο μεγάλη, ὅχι μόνον διὰ τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας κόσμημα ἀπετέλει, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλην τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας βαθέως ἠσθάνετο τὴν διάσπασιν καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς προϋσταμένου τῆς εἰδικῆς Γραμματείας διὰ τὴν προσέγγισιν αὐτῆς καὶ τὴν ὁποίαν τοῦ εἶχεν ἐμπιστευθῇ ὁ ἀείμνηστος καὶ εὐρυτάτης καρδίας καὶ διανοίας πάπας Ἰωάννης ὁ ΚΓ'. Ὑπὸ δὲ τὴν ἰδιότητα ἀκριβῶς ταύτην ἐπεσκέφθη ὁ ἀείμνηστος Bea καὶ ἄλλας μεγάλας ἑτεροδόξους ἐκκλησιαστικὰς προσωπικότητας καὶ τὸν ἡμέτερον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν. Ἰδιαιτέρως ἐπιθυμῶ νὰ ἐξάρω τὴν ἀγάπην καὶ τὴν κατανόησιν τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθόδοξian, δεῖγμα τῆς ὁποίας μᾶς ἀφῆκεν ὅχι μόνον τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὰς Πάτρας καὶ Ἀθήνας ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπιστροφῆς τῆς σεπτῆς κάρας τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐγκάρδιον πρόλογον, μὲ τὸν ὁποῖον ἐτίμησε τὴν ὑπὸ τοῦ Βέλγου θεολόγου Πέτρου Dunont γαλλιστὶ μεταφρασθεῖσαν τρίτομον Ὁρθόδοξον Δογματικὴν τοῦ καθηγητοῦ Π. Τρεμπέλα.

Αἰωνία ᾄς εἶναι ἡ μνήμη του.

Μετὰ τὸν κ. Π. Μπρατσιώτην ἔλαβε τὸν λόγον ὁ κ. Ἀμ. Ἀλιβιζᾶτος, ὅστις εἶπε τὰ ἑξῆς :

Κύριε Πρόεδρε,

Ἐπιθυμῶ νὰ προσθέσω καὶ ἐγὼ ὀλίγας λέξεις ἐπὶ τῷ θλιβερῷ ἀγγέλωματι τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Καρδιναλίου Bea, θανάτου, ὁ ὁποῖος ἐδημιούργησε μέγα κενὸν εἰς τὴν ἐπιστήμην τῆς ἐξηγητικῆς τῶν Ἁγίων Γραφῶν, τῆς ὁποίας ὁ Bea ἦτο διεθνῶς ἀνεγνωρισμένη αὐθεντία, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἐν τῶν σπουδαιοτέρων ἡγετικῶν στελεχῶν.

Συνδεδόμενος φιλικῶς ἀπὸ μακροῦ μετὰ τοῦ ὀνομαστοῦ Καρδιναλίου ἡμῶν εὐτυχῆς εἰσηγηθεὶς εἰς τὴν ἡμετέραν Ἀκαδημίαν τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ ὡς ξένου αὐτῆς Ἑταίρου, τίτλον τὸν ὁποῖον, ὡς γνωρίζω, ἐτίμα ἰδιαιτέρως.

Ὁ ἀείμνηστος Καρδιναλῖος διεκρίθη κατὰ τὴν περιήγημον 2αν Βατικανὴν Σύνοδον, πρωτοστατήσας πλὴν ἄλλων ὡς εἰσηγητῆς καὶ εἰς τὸν νεώτερον ἐν τῇ Ρωμαιοκαθολικῇ Ἐκκλησίᾳ Οἰκουμενισμόν καὶ τὸν καθόλου φιλελεύθερον προσανα-

τολισμὸν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἔναντι τῶν λοιπῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἰδιαίτερος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, οὗτινος κορύφωμα ὑπῆρξαν αἱ ἱστορικαὶ συναντήσεις τοῦ Πάπα Παύλου τοῦ VI καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα τοῦ Α'.

Τὸ κενόν, τὸ ὁποῖον ἀφῆκεν ὁ Καρδινάλιος Bea εἰς τὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην καὶ τὸν παγκόσμιον Οἰκουμενισμόν, εἶναι μέγα καὶ ὅλως δυσαναπλήρωτον. Ἡ δὲ σήμερον ἀνανεωμένη Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία πολλὰ ὀφείλει εἰς τὸ θαῦμα τῆς καθαρᾶς καὶ φιλελευθέρως αὐτοῦ σκέψεως καὶ ἐπιβολῆς ἐπὶ τὴν διεθνῇ θεολογικὴν ἐπιστήμην καὶ τὸν παγκόσμιον οἰκουμενισμόν τῆς ἐποχῆς μας.

Τοῦ Καρδινάλιου Bea αἰωνία ἡ μνήμη.

Requiescat in pace et lux perpetua luceat ei.
